

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Punct. 1. Quid sit peccatum originale?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

graciatas, sic aliis relatis Mascard, n.7. Infero quindò procura-

DISPUTATIO II.

De peccatis. Vbi eorum natura, & essentia explicatur.

ECCEM aliud est originale, aliud actuale, aliud habituale, aliud mortale, aliud veniale, de omnibus est sigillatim dicendum: sed quia à peccato originali omnia peccata originem trahunt, ideo de illo placet prius agere, & breuiter inquirimus. An sit? Quid sit? & quas personas afficiat, & quos effectus habeat?

PUNCTUM I.

Quid sit peccatum originale.

- 1. Fide tenendum dari peccatum originale.
2. Prima sententia peccatum originale esse peccatum Adæ moraliter quemlibet denominans.
3. Resoluitur supradicta sententia. & asseritur esse priuationem iustitiæ debitæ.
4. Proponuntur obiectiones aliquot, & soluntur.
5. Quid sit priuationem gratiæ debitam esse paruulis.

1. Neminem Catholicorum esse potest dubium dari peccatum originale, cum hæc veritas expresse definita sit à Trid. sess. 5. de peccat. origin. cap. 3. ex illo loco Pauli ad Romanos, Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccauerunt. Notanda enim sunt verba Pauli dicens ab Adamo peccatum in hunc mundum intrasse, quod non potest intelligi de introitu per imitationem, quia paruuli non peccant imitando, ergo debet intelligi per realem propagationem. Nam eodem modo dicit intrasse peccatum, ac intravit mors comes illius, quæ certe non imitatione, sed veritate, omnes afficit. Deinde probatur ex Baptismo, qui institutus est ad paruulos in Christo regenerandos, iuxta Paulum ad Rom. 6. Signum ergo est mortuus esse ob peccatum, non quidem actuale, quod habere non possunt, sed originale. Item traditur ad Ephes. 2. Erasmus natura filij iræ, & 1. Corin. 15. num. 22. Omnes in Adam moriuntur.

2. In quo autem hoc peccatum consistat. variant Doctores, eorum opiniones refert, & errores latè impugnat Azor. lib. 4. instit. moral. cap. 26. Valq. 1. 2. disp. 132. Salas 1. 2. tom. 2. tract. 13. disp. 1. sect. 1. illis tamen omnibus.

Duplex est sententia, quæ veritati accedit. Prima affirmat peccatum originale nihil aliud esse, quàm peccatum Adæ mortaliter, & intrinsecè inherens, & denominans quemlibet hominem peccatorem. Cum enim peccatum originale debeat esse voluntarium, & nihil appareat, quod voluntarium sit præter Adæ peccatum, effici videtur in ipso, vt moraliter denominante peccatorem, sitam esse rationem peccati: quod exemplo peccati habitualis explicatur, peccatum enim habituale nihil aliud esse videtur, quàm peccatum actuale, dum non est sufficienter retractatum, aut à Deo condonatum, quia sic existens moraliter censetur perseverare, & intrinsecè peccatorem denominare: ita similiter in peccato Adæ, dum tale peccatum non est sufficienter retractatum, aut à Deo pro omnibus hominibus condonatum, censetur illis inesse mortaliter, ita doctus Salmeron ad Rom. 1. disp. 45. & 46. & plures moderatè illi consentiunt. Fæcor tamen me non posse illi acquiescere, redole enim errorem Alberti Pighij controuers. 1. Cathari in opusculo de casu hominis c. 8. & vlt. & lib. cui titulus est summa doctrinæ, ad sacros Theologos. de peccato orig. §. 3. qui incipit, Esi igitur mea propositio, qui asserunt peccatum originale solum esse peccatum Adæ nobis imputatum, ac proinde quid extrinsecum esse, non vnicuiquodlibet de Castro. Sum. Mor. Pars 1.

que proprium, contra Concilium sess. 5. can. 3. Sed probo non posse peccatum originale consistere in peccato Adæ moraliter, & intrinsecè denominante paruulum: quia peccatum Adæ tam actuale, quàm habituale est omnino remissum. Ergo non potest moraliter in paruulis perseverare, quia perseverantia moralis alicuius rei, tunc est, quando prudenter homines censent illam rem perseverare, & reputant, ac si physicè existeret, quod esse non potest, destructo totaliter fundamento huius denominationis: at quia totum fundamentum huius denominationis moralis, est peccatum actuale, & habituale Adami, quod per eius penitentiam, & gratiam animo fuit destructum. Ergo. Secundo per gratiam Christi in Baptismo collatam tollitur in paruulo totum id, quod veram, & propriam peccati rationem habet: vt dicit Concil. Trident. sess. 5. can. 5. sed non tollitur peccatum Adæ, hoc enim iam erat sublatum per eius penitentiam. Ergo aliquid aliud debet tolli, quod sit fundamentum illius moralis denominationis. Tertio nequit intelligi, quia ratione multipliciter peccatum originale in quolibet paruulo, si peccatum originale non sit aliud præter Adæ peccatum moraliter paruulo inherens: nam cum peccatum Adæ vnum sit, vnum debet reputari, & non multiplex formaliter, quod est contra Concil. sess. 5. can. 3.

3. Quapropter tenenda mihi videtur communis sententia, quæ affirmat peccatum originale consistere in priuatione singulis debita iustitiæ, & sanctitatis, cuiuslibet enim debebatur iustitia Adamo non peccante: at quia ipse peccauit, & omnes in illo, quia in illius voluntatem nostræ erant refusa, ideo nobis debita est priuatio gratiæ, & iustitiæ. In hac ergo priuatione debita peccatum originale consistit, ita Azor cap. 2. de pecc. q. 1. p. 2. Ratio est, quia peccatum originale ita est vnicuique proprium, vt verè illum peccatorem constituat, sed nihil est, quod singulis insit, quod possit illos peccatores intrinsecè constituit, præter hanc priuationem. Ergo in hac priuatione peccatum originale consistit. Minorem probo, quia neque est peccatum Adæ, vt supra probatum est, neque est aliqua qualitas, vt bene probat Azor, Salas, & Valq. supra, neque aliquis reatus ad peccatum, hic enim potius est effectus peccati quàm peccatum. Restat ergo, vt solum sit priuatio debita gratiæ.

Dices hanc priuationem non esse paruulis voluntariam, & liberam, quod est ad peccatum requisitum. Respondeo esse quidem liberam in Adamo; ibi enim omnes hominum voluntates refusa erant, ac proinde cum ipse peccauit, omnes nos peccauimus, & priuationem gratiæ meruimus habere. Ergo in hac priuatione debita peccatum originale consistit.

4. Verùm aduersus hanc sententiam obstat, primò, quia priuatio sanctitatis debita paruulis sit à Deo, Deus enim priuat hominem gratia sua, & iure ad gloriam, quia peccator est. Ergo priuatio gratiæ non est peccatum, sed est effectus peccati. Secundo, quilibet homo non solum est priuatus iustitia originali, quatenus iustitia originalis est gratia sanctificans, sed quatenus est donum quoddam, virtute cuius passiones sensitiuæ in Adamo subiectæ erant rationi, quia Deus Adamum condens, promittit illi, si mandatum seruaret, omnibus eius posteris, non tantum gratiam, sed iustitiam originalem daturum. Ergo in vtraque priuatione consistit peccatum originale, ac proinde non remittitur integrè per Baptismum, Tertio ipsæmet Adamus, postquam peccauit, mansit priuatus iustitia originali, & tamen non habuit originale peccatum. Ergo peccatum originale non potest in hac priuatione consistere?

Hæc tamen argumenta non obstant, quomòdus firma debeat esse communis sententia.

Ad primum dico, priuationem gratiæ fieri à Deo, sed non quatenus paruulis talis priuatio est debita: peccatum enim originale non in priuatione vnicuique gratiæ consistit, sed in priuatione debita, cuiuslibet enim homini per seminalem propagationem procreato, detur priuatio gratiæ, & sanctitatis, ob peccatum, quod Adamus commisit, cui ipse homo virtualiter, & moraliter consentit.

5. Sed inquires. In quo consistit, priuationem gratiæ esse cuiuslibet debitam, seu quemlibet mereri priuari gratia. Nam in peccato Adami non videtur posse consistere, cum hoc vnum sit, & priuatio debita multiplex. Item peccatum Adami est extrinsecum paruulis: deberi autem priuari gratia illis est intrinsecum, aliàs præcipua ratio peccati originali in extrinsecum sita esset. Quid ergo est in paruulis vltra carentiam gratiæ debitum carendi illi.

Respondeo non esse facile explicatum. Dico tamen necessariò recurrendum esse ad moralitates, peccatum enim Adami non solum fuit peccatum ipsius, sed etiam peccatum omnium posterorum, in illo enim omnes posterè peccauerunt, iuxta Paul. ad Rom. 5. Quid ergo mirum, si singuli peccauerunt, singuli habeant debitum contrahendi priuationem gratiæ? hoc tamen debitum esse ortum sit ex peccato Adæ, formaliter non est peccatum Adæ, sed ab illo quasi resultat moraliter, vel potest dici non esse peccatum Adæ, provt est peccatum ipsius, sed secundum quod est peccatum posterorum, & omnes in illo

DE CASTRO PALATINO CIVITATE

illo peccauerunt, & secundum hanc rationem est physicè extrinsecum singulis sit: at mortaliter intrinsecum est, & omnes intrinsecè afficit.

Ad secundum concedo non tantum inesse singulis priuationem gratiæ, sed etiam subiectiones iurum passionum rationi rectæ; at nullo modo in hac priuatione subiectionis consistit, neque partialiter peccatum originale: tum quia Concil. *sess. 5. cap. 5.* dicit per Baptismum totum peccatum originale tolli, & tamen hæc priuatio subiectionis non tollitur: tum etiam, quia hæc subiectio non constituit gratiam Deo: ergo neque eius priuatio ingratiam constituit potest, ac proinde non potest esse peccatum, aliàs priuatio scientiæ, aliorumque donorum, quæ Adamo non peccante haberemus, essent peccatum originale, & sic peccatum originale non esset vnum, sed multiplex in quolibet subiecto, quod non est dicendum.

Ad tertium concedo Adamum habuisse priuationem gratiæ post peccatum, non tamen habuisse originale peccatum: requiritur enim ad originale peccatum priuatio gratiæ non vt cumque, sed debita origine, & feminali propagatione, debita, inquam, non ratione culpæ propriæ, seu propria persona commissa, sed ratione culpæ capitis, in cuius voluntate omnium voluntates refusa erant.

PUNCTUM II.

Quos effectus habeat peccatum originale.

1. Priuat regno Dei.
2. Contrahimus mortem, & rebellionem appetitus.

Conueniunt omnes Catholici priuare regno Dei, taliter quod decedentes in peccato originali, nunquam visuri sunt Deum, secundum illud Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei* non tamen inde sequitur habituros esse aliquam penam sentis, vt rectè, & eruditè probat Salmeron *ad Rom. 5. disp. 48.* Suarez *in 3. p. com. 2. disp. 57. sect. 6.* Salas *tract. 13. disp. 11. sect. 6. n. 74. & num. 83.* Azor *lib. 4. cap. 33. q. 1. & 2.* sed non ob carentiam huius penæ, & fruitionem rerum naturalium, & perfectam illarum notitiam dicendi sunt esse in beatitudine naturaliam, vt bene probat Azor *q. 5. Salas disp. 11. sect. 6. n. 92.* beatitudo naturalis ex postulat naturam rectam, sanam, integram, & puram, quæ si peccato mortali originali afficiatur, talis non est: nam caret perfectionibus, quæ secundum legem ordinariam ei fuerunt possibiles. Deinde qui in peccato originali est; Deo est inuisus, & inimicus, ac proinde miser; non ergo potest dici beatus. Item non essemus immortales, neque appetitus subditus rationi esset, sed sæpè in malum inclinaret: plurimum etiam haberemus ignorantiam; qua ratione bene comparat Sorus *lib. 1. de nat. & grat. cap. 13.* hominem in pura natura homini nudo, qui nunquam fuit vestitus, & hominem in natura lapsa comparat spoliario, qui antea vestitus erat, sed quid dicendum si aliquis originali infectus, cum solo peccato veniali decedat; & posse decedere probat latè Salas *q. 80. tract. 13. disp. 18. sect. 6. & 7.* quia obligatio se conuertendi ad Deum, & potest ignorari inuincibiliter, & casu quo ignoretur, potest illi non satisfieri absque culpa. Item potest tunc homo aliquod mendacium leue, verbumve otiosum committere, & subito mori. In tali ergo euentu decedens in originali, & veniali, quam penam sentias habebit.

Respondèdo habiturum aliquam, sed non penam æternam, sed temporalem, qua purgetur peccatum veniale commissum: locus autem, in quo purgandum est, vel est infernus, non cum societate damnatorum, sed separatim ab illis: vel est limbus, in quo decedentes cum originali residunt; non enim repugnat in limbo esse aliquem locum ignotum, quo animæ decedentes cum originali, & veniali purgantur, & purgatæ, à veniali statim coniunguntur aliis, quæ cum solo originali decederunt. Quod si dicas, quare Patres, & Concilia nihil de hoc loco dixerint, facile responderetur, quia pauci sunt, qui sic decedunt. Vide Salas *sup. & Suar. t. 4. in 3. p. disp. 1. sect. 2.*

2. Secundò est de fide ob peccatum Adami mortem incurtere, ad Rom. 5. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, &c.*

Tertiò ob peccatum incurrimus rebellionem appetitus, ægitudines, labores, & alias innumeras miseras, de quibus latè Valquez *2. disp. 134. cap. 1.* Suarez *3. p. com. 2. disp. 57. sect. 6.*

Aduertendum tamen est mortem corporis, rebellionem appetitus, ignorantiam, & alia similia, quæ per peccatum incurrimus, etiam in natura pura creati habere deberemus, neque obinde sit per peccatum non fuisse hominem vulneratum in naturalibus: fuit equidem, quia dono gratiæ, & iustitiæ originali illi prauæ aff. etus naturales erant impediti, & per peccatum homo perdidit hanc gratiam, & rediit ad id, quod de se habebat. Ergo verè vulnerata est in naturalibus. Vide D. Thom. *q. 85. art. 3.* Caiet. *ibi.* Valquez *disp. 138. c. 2.* Salas *tract. 13. disp. 13. sect. 1.*

PUNCTUM III.

Quas personas peccatum originale afficiat.

1. Omnes descendentes per feminalem propagationem, excepta B. Virgine Maria, peccatum originale contraxerunt.
2. Aliqui affirmant Virginem sanctissimam non solum exemptam fuisse ab originali culpa, sed etiam à debito illam contrahendi.
3. Defenditur, vt probabilius immemem non fuisse B. Virginem à debito contrahendi peccatum.

DE fide est omnes descendentes ab Adamo per feminalem propagationem tale peccatum incurtere, cum primùm eorum corpori animæ viuunt: ita Trid. *sess. 5. can. 5.* nisi aliquis speciali priuilegio eximatur, quod dico propter Beatissimam, & nunquam satis laudatam Virginem Mariam; hæc enim mater Dei, & Regina mundi sub hac regula generali non comprehenditur, fuit enim diuinitus excepta: decebat enim dignitatem matris, vt toto fieret pulchra, & decora abique macula, & ruga. Neque obinde fit ab eius filio Christo Domino redemptam non esse; redempta enim fuit, ne incurteret captiuitatem peccati, non liberata post incartum, qui modus redemptiois nobilior, & efficacior est. Negati enim non potest B. Virginem ex meritis Christi præseruatam, ne vllum peccatum veniale committeret, & plures sanctos præseruatos esse, ne mortale committerent, qui in toto rigore dici possunt redempti à captiuitate peccati incurrendi, nisi gratia præuenerunt, ita B. Virgo dici potest redempta de peccato originali, non quod contraxit, sed quod de facto contraheret, nisi à gratia per Christum præseruata fuisset. Testimonia Scripturæ, Patrum, & rationum in fauorem huius piæ, & debiti sententiæ videri possunt in Salmer. *ad Rom. 5. disp. 49. & 50.* Azor *lib. 4. c. 34. q. 3.* Suar. *tom. 2. tota disp. 3. sect. 5. & 6.* Bellarm. *4. de amiss. grat. c. 15.* Val. *tom. 2. ad 3. p. disp. 116. & 1. disp. 130. c. 1.* Beia *tr. 2. c. 9. q. 10.* Salazar, & alii qui latissime hæc veritatem confirmarunt; nobis tamen sufficit consensus ferè vniuersalis Ecclesiæ defendentis hanc sententiam, quam Sixtus IV. & Pius V. non leuiter promouere voluerunt, concedentes singulares gratias, & indulgentias hoc festum celebrantibus. Et est nouissima Pauli V. constitutio, quæ incipit, *Sanctissimus Dominus noster*, quam refert Barbosa *in remiss. ad Conc. sess. 5. fol. 50.* Naldus *verbo Maria conceptio*, quæ silentium contrarium opinionibus imposuit, sanctiisque, & merito, ne publicè in concionibus, lectionibus, conclusionibus & aliis quibuscumque actibus publicis, afferretur Beatiss. Virginem culpa originali fuisse conceptam: quibus decretis veritas immaculatæ conceptionis Virginis est ita stabilita, vt poterit à Summo Pontifice tanquam dogma fidei definiti.

2. Rursus aliqui neciteri sequentes Catheticum *lib. de pecc. orig. c. vlt. & lib. de concep. Virg. ad Synod. Conc. Trid. p. 1. c. 1.* & *lib. 4. contra Caiet. & Galati. de arcam. lib. 7. c. 10.* & Salmeron *ad Rom. 5. disp. 45.* existimant Virginem non solum exemptam fuisse ab originali peccato gratia præueniente, verum exceptam fuisse à debito contrahendi illud; eo quod non peccauerit in Adamo. Dicunt enim in decreto illo, quod Deus statuit peccante Adamo omnes posteros concipiendos fore sine gratia, & iustitia, exemisse B. Virginem absolutè, si decreuerit incarnari ante præuium peccatum, vel sub conditione si præuius Adæ peccato incarnati velleret: quæ exceptio videtur & dignitatem Christi, & matris commendare; matris, quia non solum à peccato, sed etiam à debito contrahendi liberatur; Christi, siquidem ex matris ipsius hæc gratia matris conferuit. Probabilem reputat hanc sententiam Valent. *disp. 6. q. 21. p. 2. ad 1.* Henriq. *lib. 3. inu. cap. 21. §. 3.* Salas *1. tract. 13. disp. 11. sect. 5. q. 11. à n. 68.* Azor. *tom. 1. lib. 4. cap. 34. q. 1. circa finem*, licet oppositam reputent probabiliorè, & ita mihi videtur.

3. Ratio, quare non eximam B. Virginem à debito contrahendi peccatum originale, est, quia ante peccatum originale non fuit Christus Dominus præuius saltem in statu passibili, & meritorio, quem de facto habuit; hic enim status assumptus fuit in remedium, & satisfactionem peccati commissi. Ergo non potuit esse causa meritoria præseruandi Virginem à debito contrahendi peccatum Adæ: hæc enim præseruatio, præuentionem ipsius peccati antecedit. Secundò, si B. Virgo in Adamo non peccauit, eius voluntas in Adamo voluntatem non fuit refusa. Ergo Adam non fuit caput morale B. Virginis. Ergo etiam Adamo non peccante B. Virgo non haberet gratiam, & originalem iustitiam ex promissione Dei facta Adamo, sed aliunde illi concedenda erat: quod non videtur, neque in Scriptura, neque in Patribus fundamentum habere. Tertiò habere B. Virginem debitum contrahendi peccatum, & non contrahere potius extollit, quam minuit eius dignitatem; debitum enim contrahendi peccatum non est peccatum, sed est obligatio illud contrahendi: quod cum non contrahatur, gratiore reddit animum, vt potest qui clarius se videt redemptum. Quare hoc modo rectè exprimitur aliqua loca Scripturæ, quæ affirmant omnes nos in Adamo peccasse,